

Qualitative Analysis of the Professional Ethics of Physical Education Teachers in Iran

L. Mohammadi¹, S. Alam Ph.D.^{*2}, Z. Alam Ph.D.³, M. Sajjadian Ph.D.⁴

1. Ph.D. Student in Sports Management, Shoshtar Azad University, Ahvaz, Iran.

2. Dept. of Sports Management, Islamic Azad University, Ray Branch, Tehran, Iran.

3. Dept. of Sports Management, Islamic Azad University, Rohan Branch, Tehran, Iran.

4. Dept. of Sports Physiology, Islamic Azad University, Shushtar Branch, Ahvaz, Iran

Abstract

Background: Since teachers are responsible for teaching and training, they should not only be skilled in the teaching profession, but also should be familiar with ethical principles. Therefore, the purpose of this research was to qualitatively analyze the professional ethics of physical education teachers in Iran.

Method: The current research was applied, which was conducted with a qualitative approach and using the Foundation's data method. The statistical population of the current research included physical education teachers, 20 of whom were selected through purposive snowball sampling up to the theoretical saturation stage. The research tool was a semi-structured interview, which was used for its validity and reliability using acceptability, transferability and verifiability methods. Data analysis was done with open, axial and selective coding method.

Results: The results of open coding indicated that 175 codes were identified in the five axes of causal conditions, background conditions, intervening conditions, strategy and consequences in the form of 46 concepts and 15 categories related to the coverage of the professional ethics development model of physical education teachers.

Conclusion: Observance of professional ethics by physical education teachers guarantees the health of the teaching-learning process in the field of sports and its education and increases the commitment of teachers to respond to the needs of learners because teachers contribute to the improvement or deterioration of the moral structure of society. They have an important role in the society they live in. Teachers should be a role model with their behavior for the particular society they live in.

Keywords: *Publication ethics standards, Scientific misconduct, Retraction*

***Corresponding Author:** S. Alam, Dept. of Sports Management, Islamic Azad University, Ray Branch, Tehran, Iran. Email: alamsharam@gmail.com

How to cite: L. Mohammadi, S. Alam, Z. Alam, M. Sajjadian. Qualitative analysis of the professional ethics of physical education teachers in Iran. *Ethics in Science and Technology*. 2024,19(2): 168-178.

Copyright © 2024 Authors. Published by Iranian Association for Ethics in Science and Technology. This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license. (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited

تحلیل کیفی اخلاق حرفه ای معلمان تربیت بدنی آموزش و پرورش ایران

لیلا محمدی^۱، دکتر شهرام علم^{۲*}، دکتر زهرا علم^۳، دکتر محمد سجادیان^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد شوشتر، اهواز، ایران.

۲. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ری، تهران، ایران.

۳. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد روهن، تهران، ایران.

۴. گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر، اهواز، ایران.

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۱/۲۰، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۳/۲۹)

چکیده

زمینه: از آنجا که معلمان، وظیفه تدریس و آموزش را به عهده دارند باید نه تنها در حرفه معلمی مهارت داشته باشند بلکه می بایست با اصول اخلاقی نیز آشنا باشند. لذا، هدف از تحقیق حاضر، تحلیل کیفی اخلاق حرفه ای معلمان تربیت بدنی آموزش و پرورش ایران بود.

روش: تحقیق حاضر، کاربردی بود که با رویکرد کیفی و به روش داده بنیاد انجام شد. جامعه آماری تحقیق حاضر، شامل معلمان تربیت بدنی آموزش و پرورش بودند که ۲۰ نفر از میان آن‌ها به صورت نمونه‌گیری هدفمند - گلوله برفی تا مرحله اشباع نظری انتخاب شدند. ابزار تحقیق، مصاحبه نیمه ساختاری بود که برای روایی و پایایی آن، از روش مقبولیت، انتقال‌پذیری و تأییدپذیری استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش کدگذاری باز، محوری و گزینشی انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج کدگذاری باز حاکی از آن بود که ۱۷۵ کد در پنج محور شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، راهبرد و پیامد در قالب ۴۶ مفهوم و ۱۵ مقوله‌ی مرتبط با پوشش مدل توسعه اخلاق حرفه ای معلمان تربیت بدنی شناسایی شدند.

نتیجه‌گیری: رعایت اخلاق حرفه‌ای توسط معلمان تربیت بدنی تضمین‌کننده‌ی سلامت فرآیند یاددهی - یادگیری در حوزه ورزش و آموزش آن است و موجب افزایش تعهد پاسخگویی مدرسان نسبت به نیازهای فراگیران میشود چرا که معلمان در بهتر یا بدتر شدن ساختار اخلاقی جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنند، نقش مهمی دارند. معلمان باید یک الگو با رفتارشان برای جامعه خاصی که در آن زندگی میکنند، باشند.

کلیدواژه‌گان: اخلاق، اخلاق حرفه ای، معلمان تربیت بدنی

سرآغاز

امروزه با توجه به اینکه ورزش^۱ به عنوان یک مبحث مهم در محافل مختلف مورد توجه است می‌تواند ابزاری کارآمد و پدیده‌ای منحصر به فرد در جهت ایجاد جامعه‌ای پویا و شاداب و رفع بسیاری از بحران‌های اخلاقی^۲، اجتماعی^۳، فرهنگی^۴ و حتی اقتصادی^۵ و سیاسی^۶ در جامعه باشد. در این راستا، بسیاری از متفکران معتقدند که ورزش در رشد فردی و اجتماعی تأثیر داشته و ورزش هر جامعه، همچون آیین‌هایی انعکاس دهنده فرهنگ، خوبی‌ها و بدی‌های آن جامعه است به رغم آنکه ورزش این قابلیت را دارد که در اکثر مقوله‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و علمی ایفای نقش نماید و به راستی در جهان کنونی کمتر پدیده‌ای را می‌توان یافت که از چنین ویژگی و قابلیت‌ی برخوردار باشد. با این حال این پدیده جهانی امروزه با چالشی جدی رو به روست که به راحتی نمی‌توان از آن گذر نمود و این چالش کمرنگ شدن مقوله اخلاق در کلیه ابعاد جامعه بزرگ ورزش است^(۱).

روند نگران‌کننده و روبه فزونی رفتارهای غیر اخلاقی^۷، توجه متخصصان را به این موضوع جلب کرده است و توجه بیشتری به اخلاق حرفه ای می‌ذول داشته‌اند^(۲). اخلاق حرفه‌ای^۸ به عنوان شاخه‌ای از علم اخلاق نگاهی به تکالیف اخلاقی در یک حرفه و مسائل اخلاقی^۹ آن دارد^(۳). لذا اخلاق حرفه‌ای به مسائل و پرسش‌ها و نیز اصول و ارزش‌های اخلاقی^{۱۰} یک نظام حرفه ای می‌پردازد و ناظر بر افعال ارادی افراد در حیطه فعالیت حرفه ای آنها می‌باشد^(۴). این مفهوم اهمیت زیادی در حوزه ورزش دارد و تمام فعالین حوزه ورزش از جمله معلمان تربیت بدنی باید به آن توجه کنند. حرفه معلمی، با توجه به ماهیت آن و با توجه به این موضوع که سر و کار آن با دانش‌آموزان است، در زمره حرفه‌های حساس نسبت به موارد اخلاقی است. تعهد و انتظار والدین، جامعه و همکاران از معلمان و نیز تعهدهایی که معلمان باید در مورد حرفه خود داشته باشند، وضعیت اخلاق حرفه‌ای آنان را پیچیده‌تر می‌کند و اهمیت صورت‌بندی اخلاق حرفه‌ای معلمی در همین موارد است^(۵).

این پژوهش با هدف تحلیل کیفی اخلاق حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی آموزش و پرورش ایران شکل گرفت. بر همین اساس و با توجه به آنچه گفته شد، سؤال تحقیق حاضر این است که معلمان تربیت بدنی، از چه الگویی برای توسعه اخلاق حرفه‌ای خود استفاده می‌کنند؟

روش

رویکرد تحقیق حاضر از نوع کیفی است که با روش گرند تئوری انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش شامل معلمان تربیت بدنی می‌باشند که به روش نمونه‌گیری هدفمند یا نظری تا رسیدن به اشباع نظری ۲۰ نفر به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شده‌اند. نتایج جمعیت شناختی نمونه بیانگر این است که ۸۷/۱ درصد مرد، ۱۲/۹ درصد زن بودند. از این تعداد ۷۷/۲۷ درصد متاهل و ۲۲/۷۳ درصد مجرد بودند. اکثر کارکنان و مدیران با درصد فراوانی ۴۶/۲٪، بین ۴۱ تا ۵۰ سال سن دارند و کمترین درصد فراوانی با مقدار ۸/۳٪، مربوط به گروه سنی کمتر از ۳۰ سال می‌باشد. بیشتر افراد دارای مدرک کارشناسی (۶۱/۴٪) بودند. همچنین بیش‌ترین سابقه شغلی افراد نمونه در دامنه ۲۰-۱۶ سال (۴۱ نفر، ۳۱/۱٪) قرار داشت و کم‌ترین سابقه شغلی در دامنه کمتر از ۵ سال (۱۳ نفر، ۹/۸٪) بود.

ابزار تحقیق، مصاحبه نیمه ساختاری بود که برای روایی و پایایی آن، از روش مقبولیت، انتقال‌پذیری و تأییدپذیری استفاده شد نتایج مرتبط با پایایی مصاحبه‌ها در جدول ۱ ارائه شده است.

اخلاق در تدریس^{۱۱}، شامل در نظر گرفتن موضوع‌های مربوط به تنبیه و مدیریت رفتار، فرایندهای مربوط به نظم، آزادی اخلاقی^{۱۲}، حقوقی و مسئولیت‌ها، استقلال فکری^{۱۳} و قابلیت اعتماد^{۱۴} است. اخلاق و تدریس به طور ذاتی هم سو و درهم تنیده‌اند. محققان و فیلسوفان مختلفی به بررسی ماهیت اخلاق در تدریس و تدریس اخلاقی پرداخته‌اند (۶). محققان بیان داشتند: تدریس، یک حرفه اخلاقی است و مستلزم آن است که چیزی از ارزش‌ها که به رشد شخصیت مردم منجر می‌شود، آموزش داده شود. وقتی معلم به دانش‌آموز می‌گوید که فریاد زدن را متوقف کند، درواقع نشان می‌دهد که ارزش کار درست بیش از کار اشتباه، و ارزش کار خوب بیش از کار بد است. آموزش تفاوت بین درست و غلط، کاری است که غالباً معلمان انجام می‌دهند. با وجود این، جامعه غالباً معلمان را به خاطر شکست در انجام دقیق آن سرزنش می‌کند. به طور کلی، اخلاق حرفه‌ای شاخه‌ای از اخلاق است که مشخص‌کننده مسئولیت‌های اخلاقی^{۱۵} معلم در تدریس و آموزش است، و یکی از ابعاد تأثیرگذار در نهادینه کردن رویکردهای اخلاقی در رفتار حرفه‌ای دانش‌آموزان و خود معلم محسوب می‌شود (۷). طبق مطالعات به عمل آمده، یکی از مسائل مطرح امروز، مسئله توسعه نیافتگی اخلاق حرفه‌ای در مراکز آموزشی می‌باشد. نظام آموزش و پرورش، به عنوان یک پدیده عام اجتماعی، جزو لاینفک زندگی اجتماعی به شمار می‌رود و این نظام-ها به مرور پی می‌برند که در شرایط پیچیده امروز، بدون داشتن رفتار اخلاقی مؤثر قادر نخواهند بود که پاسخگوی مسائل خویش باشند (۸). لذا با توجه به اهمیت موضوع و نیز تازگی آن در حوزه آموزش تربیت بدنی،

جدول ۱: محاسبه پایایی بین دو کدگذار

ردیف	عنوان مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	پایایی بین دو کدگذار (درصد)
۱	P1	۳۶	۱۵	۲۱	۸۳٪
۲	P3	۴۵	۱۸	۲۷	۸۰٪
۳	P6	۲۸	۱۱	۱۷	۷۸٪
کل		۱۰۹	۴۴	۶۵	۸۰٪

یافته‌ها

در بخش کدگذاری نخست همه مصاحبه‌ها مورد بررسی قرار گرفتند و پس از بررسی و تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها فرآیند کدگذاری آغاز گردید. به منظور جمع‌آوری اطلاعات و پوشش مدل توسعه اخلاق حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی آموزش و پرورش ایران از طریق مطالعه کتب، مقالات و نیز با استفاده از نظر متخصصین تعداد ۶ سؤال به عنوان سؤالات مصاحبه مورد تأیید قرار گرفت. در نهایت با انجام مراحل مختلف کدگذاری و تعیین عوامل مرتبط تعداد ۱۷۵ کد در قالب ۴۶ مفهوم و ۱۵ مقوله‌ی مرتبط با توسعه اخلاق حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی شناسایی شدند.

همان طور که در جدول مشاهده می‌شود تعداد کل کدها که توسط محقق و همکار پژوهش به ثبت رسیده است برابر ۱۰۹، تعداد کل توافقات بین این کدها ۴۴، و تعداد کل عدم توافقات بین این کدها برابر ۶۵ است. پایایی بین کدگذاران برای مصاحبه‌های انجام گرفته در این پژوهش با استفاده از فرمول ذکر شده برابر ۸۰ درصد است. با توجه به اینکه این میزان پایایی بیشتر از ۶۰ درصد است. قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها مورد تأیید است و می‌توان ادعا کرد که میزان پایایی تحلیل مصاحبه کنونی مناسب است.

در تحقیق حاضر از روش سیستماتیک که به استراوس و کوربین نسبت داده می‌شود، برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شده است. روش سیستماتیک خود دارای سه مرحله اصلی کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی است.

جدول ۲: کد گذاری محوری

مقوله فرعی	مفاهیم	کد اولیه
عقلانیت اخلاقی	حفظ ارزش هـای اسلامی	نگهداری و پاسداشت از ارزش های انسانی تکریم و حفظ ارزشهای اسلامی و دینی حفظ و توسعه ارزشهای ملی و محلی
	عدالت آموزش	اطمینان خاطر از عدالت در آموزش تربیت بدنی اعتماد به فرایندها و امور اداری اجرای عدالت مبتنی بر تلاش و شایستگی
توسعه اخلاقی	نقش تربیتی ورزش	اهمیت تعلیم و تربیت از بدن اهمیت تبیین جایگاه اخلاق و توجه به دیگران از طریق تربیت بدنی آموزش و ارتقا جایگاه کار تیمی از طریق تربیت بدنی
	شکوفایی فردی	شکوفایی تواناییها فردی در محیط اخلاقی و تربیتی آموزش و یادگیری الفبای فعالیت بدنی توسط عموم دانش آموزان شناسایی استعدادهای موجود و نهفته دانش آموزان هدایت و رشد استعدادهای دانش آموزان
	نگـرش مثبت به ورزش	بهبود عملکرد عمومی نهاد آموزش و پرورش ارتقا سطح عملکرد ورزشی آموزش و پرورش نقش اجتماعی آموزش و پرورش در حوزه تربیت بدنی و ورزش
تعامل و آرامش	رعایت اصول اخلاقی و علمی حاکم بر محیطهای ورزشی پذیرش نتایج اکتسابی عادلانه پذیرش جایگاه متناسب با توانمند ورزشی احترام به رقبا و حفظ شخصیت آنها	
	تعهد دانشی	رشد توانمندیهای ورزشی در محیط اخلاقی ورزش افزایش آگاهی و دانش افراد در مورد بسترهای اخلاقی زمینه ساز رشد آموزش تربیت بدنی تمکین و قبول نتایج ورزشی توسط مشارکت کنندگان و دانش آموزان همکاری آرامش روانی و اخلاقی در محیط های ورزشی و آموزشی
مرجعیت اخلاقی	مراجع اخلاقی	وجود مراجع اخلاقی - معنوی قابل رجوع وجود مراجع اخلاقی - ملی قابل رجوع دسترسی به مراجع اخلاقی انسانی در فرهنگهای دیگر هنجارهای مثبت اخلاقی در محیط زندگی دیدگاه مثبت اخلاقی اسناد بالا دستی آموزش و پرورش اخلاق محور بودن و اهمیت اعتقادات مذهبی و معنوی در جامعه
	فضای اخلاقی	رشد نگرش مثبت آحاد جامعه به فعالیتهای ورزشی و تربیت بدنی افزایش جایگاه ورزش در قوانین و مقررات اجتماعی بهبود روزافزون جایگاه تربیت بدنی در افکار عمومی بهبود نگرش مدیران و دستاندرکاران مدارس نسبت به تربیت بدنی تثبیت جایگاه تربیت بدنی به عنوان درس و فعالیت آموزشی
آموزش اخلاقی	لذتجویی آنی	گرایش به کسب نتایج به هر طریقی تمایل به نادیده گرفتن قوانین و مقررات برای کسب نتایج برتر تقدم نتایج بر عملکرد لذتجویی فردی بدون توجه به منافع جمعی ترجیح لذت آنی به منافع و نتایج طولانی مدت احترام به عملکرد و توانایی رقبا در میدانی ورزش
	پذیرش	پذیرش رقابت به عنوان بخشی از فلسفه ورزش و فعالیت بدنی

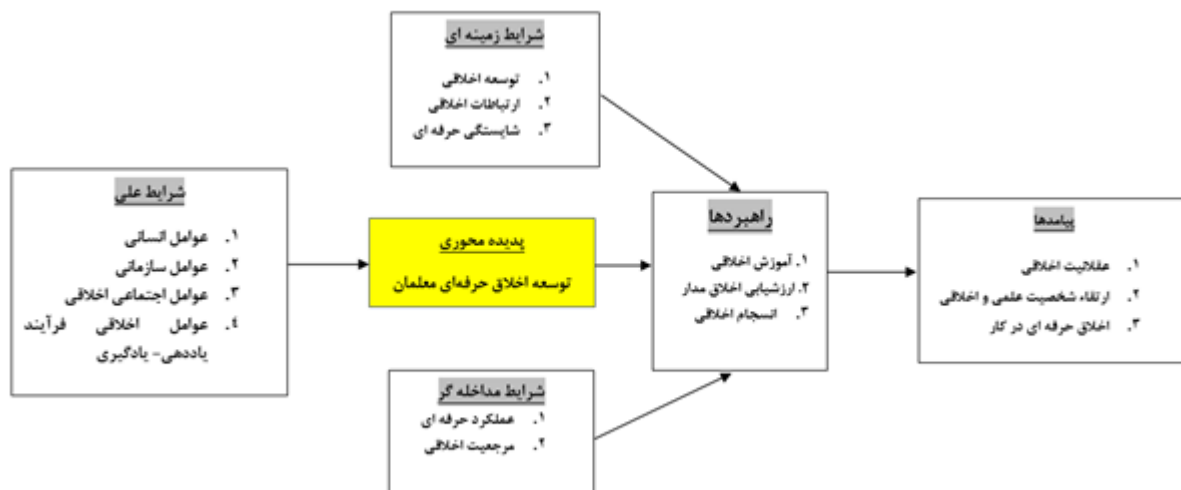
انسجام اخلاقی	نتایج	پذیرش قوانین شفاف و اعلام شده پذیرش داور و فرایند داوری در ورزش و فعالیت بدنی احترام به تصمیمات اتخاذ شده مغایر با دیدگاه
	چشم انداز و مأموریت اخلاقی	تعیین چشم انداز و مأموریت اخلاقی ورزش مدارس تدوین نقشه راه مبتنی بر اخلاق در ورزش مدارس ساماندهی و سازماندهی نیروی انسانی بر اساس
	آموزش اخلاقی	اولویت اخلاقی تعریف و برگزاری ضمن خدمت اخلاق محور معرفی و تبیین فلسفه و جایگاه اخلاق
	ارائه الگو اخلاقی ورزشی	ارائه و تبیین الگوهای اخلاقی مذهبی و معنوی ارائه و تبیین الگوهای اخلاقی فرهنگی مختلف ارائه و تبیین الگوهای اخلاقی ورزشی
عملکرد حرفه‌ای	برنامه ریزی اخلاقی ورزشی	تدوین چهارچوب اخلاقی آموزشی تربیت بدنی تدوین اخلاق مسابقات ورزشی و فعالیت های بدنی تدوین اخلاق ارتباطات اجتماعی و رابطه معلم - دانش‌آموز تدوین آیین نامه های ایمنی محور جهت حداکثر سلامت تدوین آیین نامه های شناسایی و جلوگیری رفتارهای پرخطر ورزشی تدوین آیین نامه های شناسایی و جلوگیری رفتارهای پرخطر غیرورزشی
	معیشتی و مالی	افزایش مسئولیت اجتماعی افزایش درآمد معلمان تربیت بدنی تمایل به ارائه برنامه ها و کلاس‌های پولی گرانتر شدن اماکن و سالنهای ورزشی گرانتر شدن قیمت یا هزینه تجهیزات و و لوازم ورزشی شفافیت کافی اصول و ارزش‌های حاکم بر تربیت بدنی وضوح قوانین و مقررات حوزه ورزش آموزشی
	توانمندی حرفه‌ای	عملکرد حرفه‌ای در آموزش و اجرای درست تربیت بدنی عملکرد حرفه‌ای و توانمند در مسابقات و نتایج ورزشی عملکرد ارتقا یافته و بهینه در اجرای مسابقات و فعالیت های ورزشی
	خدمات حرفه‌ای	ارائه خدمات بهینه به دانش آموزان ارائه خدمات بهینه به معلمان و دست اندرکاران ارائه خدمات بهینه به تمام ذینفعان (اولیا، مدیران و ...) ... تلاش برای ارتقا دانش اخلاقی و ورزشی در جهت بهبود عملکرد رعایت اصول علمی حاکم بر تمرین و فعالیت بدنی
ارتباطات اخلاقی	ارزشیابی عملکرد	ارزشیابی عملکرد و اجرای آموزشی بر اساس اخلاق محوری ارزشیابی عملکرد رفتاری بر اساس معیارهای اخلاقی ارزشیابی فرایند یاددهی - یادگیری بر اساس دیدگاه اخلاقی ارزشیابی نتایج ورزشی در کلاس درس تربیت بدنی بر اساس اخلاق ارزشیابی نتایج ورزشی در مسابقات ورزشی و تربیتی ارزشیابی میزان پایبندی به رفتارهای اخلاقی در محیط غیرورزشی
	خودکارآمدی	کارآمدی و بهبود عملکرد عمومی جسمانی و روانی دانش آموزان کارآمدی معلمان تربیت بدنی و درس تربیت بدنی در آموزش و پرورش بهبود عملکرد و ارتقا جایگاه آموزش و پرورش در اجتماع
	جامعه پذیری ورزش	تثبیت فعالیت بدنی در نظام آموزشی تثبیت جایگاه ورزش در خانواده تثبیت جایگاه ورزش در جامعه و فضای عمومی
	کاهش نقاط خاستری اخلاقی	کاهش رخوت در بین دانش آموزان کاهش فرسودگی شغلی معلمان تربیت بدنی و فرسودگی نهاد آموزش و پرورش کاهش ناتوانی عملکرد جسمانی و روانی در جامعه کاهش ضعف عمومی دانش آموزان در حوزه عملکرد جسمانی افزایش ایفای نقش توسط معلمان تربیت بدنی و درس تربیت بدنی

	عملکرد مطلوب نهاد تعلیم و تربیت در سرزندگی و توانمندی اجتماع	
احترام و شناخت همکاران	حفظ احترام همکاران دیگر را در کلاس زیر سوال نبردن عملکرد همکاران قبلی خود را زیر سوال نبردن خود به دنبال مطرح کردن شناخت همکاران متخصص در رشته ی خود و همکاری و تعامل مثبت با آنها رقابت سازنده و پویایی علمی – تخصصی با همکاران هم رشته ای خود خود داری از بیان نسبت های ناصواب در خصوص سایر همکاران	
شایستگی حرفه ای	هماهنگی روش تدریس با اهداف آموزشی و محتوای درس ارایه مطالب به صورت پیوسته و مفهوم دار برخورد از قدرت بیان قوی و شیوا و ضمن تسلط بر محتوای درس آشنا با کاربرد تکنولوژی های آموزشی در تدریس خود تفسیر شواهد علمی و پژوهشی درست و دقیق برای بیان مواضع تئوریک خود ارایه تدریس با طرح و برنامه توجه به ارتباط افقی و عمودی در ارایه دروس استفاده از روش های متنوع تدریس	شایستگی تخصصی
شایستگی	فراهم کردن فرصت های کافی جهت تمرین مهارت های ضروری آموزشی را برای دانش آموزان توجه به تفاوت های فردی دانش آموزان در فرایند تدریس تلاش برای شناخت تجارب و آموخته های قبلی دانش آموزان اهمیت به مشارکت دانش آموزان در فرایند تدریس مهارت توانایی در ایجاد انگیزه برای دانش آموزان پرداختن متوازن به تقویت حیطه های شناختی، عاطفی و عملکردی دانش آموزان شناختن نیاز های دانش آموزان توجه مطلوب به بازخوردهای منعکس شده از دانش آموزان	شایستگی پداگوژیک
رشد و توسعه دانش آموزان	حضور با آمادگی کامل در کلاس درس خودداری از هرگونه تبعیض جنسیتی یا نژادی در کلاس خودداری از تعیین تکالیفی که ارتباطی با تکالیف درسی ندارند وادر کردن دانش آموزان به پذیرش ارزشها و نکته نظرات خاص. پرهیز از نسبت دادن عبارات توهین آمیز به دانش آموزان کوتاهی نکردن در ابلاغ دیون علمی و فکری خود به دانش آموزان سهیم کردن دانش آموزان در تصمیم گیریهای کلاسی توجه ویژه به علایق و زمینه های رشد و خاص هر دانش آموز انتقاد پذیر در برابر اظهارات دانش آموزان دوری از سرزنش و توبیخ زیاد دانش آموزان	
حفظ اسرار	خودداری از ارایه سوابق و اطلاعات شخصی دانش آموزان به دیگران خودداری از بحث و گفتگو در خصوص نمرات دانش آموزان با معلمان دیگر رعایت قوانین آموزش و پرورش در خصوص محرمانه بودن اسناد مربوط به دانش آموزان عدم استفاده شخصی، آموزشی یا پژوهشی از تجارب دانش آموزان که بصورت خصوصی در اختیار معلم قرار گرفته است	
اخلاق حرفه ای در کار و دانش	پرهیز از تبعیض در برخورد با دانش آموزان استفاده از بینش و بصیرت کافی نسبت به رفتار دانش آموزان پرهیز کردن از شوخی ها و طنزهای ناشایست در کلاس استفاده از روحیه تحمل، بردباری و سعه صدر در برخورد با دانش آموزان عدم تحقیر دانش آموزان واگذاری برخی امور شخصی خود به دانش آموزان ارتباط صمیمی و خصوصی با دانش آموزان به صورت فردی و گروهی در بیرون از محیط مدرسه توجه به درخواست های قانونی دانش آموزان و پاسخ به آنها در کمترین زمان پذیرفتن هدیه های دانش آموزان به لحاظ رابطه صمیمی با آنها	
انجام ارزشیابی صحیح از	انجام ارزشیابی صحیح از دانش آموزان در راستای مهارتهایی که جزء اهداف آموزشی است فرصت کافی به دانش آموزان در ارزشیابی مهارتها برای فراگیری یکسان عمل کردن روش ارزشیابی و نمره گذاری مشترک در مورد همه دانش آموزان	

دانش آموزان	تعیین روش ارزشیابی از قبل توجه به تفاوت‌های فردی دانش آموزان در ارزشیابی رعایت عدالت در ارزشیابی و نمره دادن به دانش آموزان استفاده از نظام تشویقی مناسبی برای اداره رفتار دانش آموزان کاهش استرس امتحان پایان ترم با ارزشیابی های متنوع
احترام گذاشتن به سازمان	اشتغال نداشتن به فعالیتهای خارج از مدرسه که با شغل معلمی در تقاوت است حفاظت از سرمایه ها و دارائیهای عمومی مدرسه که به آنها سپرده شده است حضور به موقع در کلاس درس اهمیت دادن به انجام حضور و غیاب دانش آموزان رعایت مدت زمان قانونی کلاس درس. مطابقت تکالیف تعیین شده با اهداف آموزشی متعهد به آییننامه های اداری و عمل به آن ها ارتباط ندادن بحث آموزشی کلاس با مسایل و مشکلات شخصی خود
ارتقاء شخصیت علمی و اخلاقی	طراحی کردن زمینه ها و موضوعات حساس اجتماعی، فرهنگی برای دانش آموزان با دلایل صحیح ارائه فرصت اظهار نظر و بیان مواضع هنگام طرح موضوعات حساس و متفاوت فرهنگی در کلاس به دانش آموزان عمل نکردن متعصبانه یا توهین آمیز در برخورد با مباحث قومی، نژادی و فرهنگی در کلاس توجه جدی به صورت روشن و صادقانه هنگام طرح برخی موضوعات متفاوت اجتماعی، فرهنگی و مذهبی از سوی دانش آموزان در کلاس التزام عملی دانش آموزان به ارزشها و هنجارهای دینی و فرهنگی
ارتقاء شخصیت علمی	قبول حق و گفتن در مورد تدریس مطالب علمی از جانب دبیر .با روحیه خلاق و سعه صدر رعایت ادب و نزاكت در برخورد با دانش آموزان پرهیز از تکبر و غرور و فروتنی در مواجهه با دانش آموزان توجه کردن به آراستگی ظاهر و پوشش مناسب
عوامل انسانی	ویژگی های شخصیتی وفای به عهد شوخ طبعی و روحیه شاد مهربانی و خیرخواهی همدلی و گذشت بی طرفی سیاسی حساسیت به مسائل اخلاقی اعتدال و انعطاف وقار و متانت (پرهیز از شوخی نامناسب) الگوی عملی اخلاق رازداری صداقت در گفتار و کردار مشورت و نظرخواهی از دیگران فداکاری اعتماد به نفس
مهارت های ادراکی	توانایی استدلال تفکر خلاق و انتقادی خودشناسی
تعهد دینی	التزام به ارزشهای دینی تقوای الهی پذیرش زمینه های فرهنگی و مذهبی اجتناب از مادی گرایی ارتقاء هویت مذهبی تعهد به بنیان های فکری و فلسفی
آراستگی ظاهری	پوشش مناسب ظاهر آراسته

عوامل سازمانی	تعهد	مسئولیت پذیری علاقه به کار تدریس عدم سوء استفاده از اموال دولتی ادراک وظایف حرفه ای التزام به قوانین به اهداف سازمان مدرسه توجه به ارتقاء و پیشرفت مدرسه
	توسعه حرفه ای	توجه به توسعه حرفه ای خود اشتراک گذاری دانش مدیریت اطلاعات بروز بودن احترام به منزلت فراگیران و همکاران
	ارتباطات	عدم تبعیض در تعاملات با فراگیران تعامل مناسب با والدین تعامل مناسب با فراگیران تعامل مناسب با همکاران رعایت حریم خصوصی داشتن مهارت های ارتباطی
عوامل اجتماعی اخلاقی	ارزش های اجتماعی	احترام به هنجارهای اجتماعی توجه به آموزش ارزش ها انتقال پرورش میراث فرهنگی
	مناسبات اجتماعی اخلاقی	حفظ منزلت معلمی توجه به ابعاد اجتماعی فرهنگی
عوامل اخلاقی فرآیند یاددهی-یادگیری	رعایت قوانین آموزشی	حضور غیاب مناسب عدم تنبیه روحی و جسمی فراگیر اشراف علمی مناسب با موضوع
	تدریس حرفه ای	تسلط بر روش های تدریس داشتن برنامه تدریس و طرح درس ایجاد فضایی مناسب و آموزشی مدیریت و رهبری مناسب
	ارزشیابی اخلاقی	رعایت عدالت و انصاف در ارزشیابی توجه به تفاوت های فردی تکالیف ردشان متناسب با هدف
	اخلاق پژوهشی	عدم افشای اطلاعات پروژه صداقت در ارائه نتایج توجه به پژوهش و تالیف حفظ مالکیت مادی در پژوهش

پس از کد گذاری محوری با استفاده از کد گذاری گزینشی عوامل علی، مداخله گر، زمینه ای، راهبردها و پیامدها شناسایی و مدل تحقیق ترسیم شد (نگاره ۱).

نگاره ۱: مدل پارادایمی تحقیق

بحث

نتایج پژوهش نشان داد که با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده در راستای انجام پوشش مدل توسعه اخلاق حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی آموزش و پرورش ایران چندین مولفه قابل تبیین می‌باشد نتیجه این پژوهش با پژوهش‌های انجام شده توسر برخی محققان (۹-۱۲) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که در مطالعاتی بر اساس مبانی اخلاق حرفه‌ای معلمان، یک استاد در دو بعد باید خود را ملزم به اصول اخلاقی بداند؛ اولاً، به جهت جایگاه تاثیر-گذاری که بر رفتار و افکار دانش‌آموزان می‌گذارد می‌بایست خودش را به فضایل اخلاقی آراسته نماید و این را بداند که آنچه که در انتقال ارزش-های اخلاقی مثبت موثر می‌باشد، آشکار شدن این فضایل اخلاقی در رفتار واقعی خود استاد می‌باشد. دوماً به جهت وظیفه‌ای است که در قبال برآوردن نیازهای آموزشی فراگیران دارد، باید به رعایت حداکثری اصول اخلاقی در انجام وظایف حرفه‌ای، مسئولیت‌های آموزشی خود را به بهترین نحو به انجام برساند (۹). مطالعات پژوهش نشان داد که تحقیقی با هدف الگو یا اخلاق حرفه‌ای مدیران آموزشی انجام گرفت که مشخص شد اخلاق حرفه‌ای دارای ۸ مولفه اساسی شامل اخلاق عدالت محوری، اخلاق حمایت نوری، اخلاق فکری، اخلاق آموزشی، اخلاق فایده محوری، اخلاق ارتقاء سازمانی، اخلاق وظیفه محوری و در نهایت اخلاق حقوق محوری می‌باشد (۱۲). در مطالعه‌ای که در سازمان های ورزشی انجام گرفت به منظور توسعه الگوی اخلاق حرفه‌ای مشخص شد که الگوی توسعه اخلاق حرفه‌ای در سازمان های ورزشی در قالب ۵ مولفه مدیریتی، فردی، مالی، اخلاقی و آموزشی مورد تایید قرار گرفت (۱۱).

همچنین یافته های تحقیق حاضر نشان داد که رعایت اخلاق و اخلاقیات در سازمان‌های آموزشی بخصوص آموزش و پرورش از الزامات سازمانی می‌باشد این مهم با توجه به نقش الگویی معلمان تربیت بدنی و تأثیرات آنها بر دانش‌آموزان از اهمیت فزاینده‌ای

برخوردار است، از آنجا که کلیه عوامل و مقوله‌های شناخته شده برای مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی در بعضی ابعاد از جمله؛ ابعاد فردی، سازمانی، اجتماعی، فرآیند یاددهی یادگیری جای گرفته‌اند بنابراین می‌توان گفت که معلمان تربیت بدنی در تمام این ابعاد باید نمونه باشند. نتیجه این یافته با یافته‌های برخی محققان در این زمینه همسو است (۱۳-۱۹)

بنابراین می‌توان گفت که منظور از بُعد فردی کلیه عوامل مرتبط با شخص معلم است عوامل و ویژگی‌های فردی معلم از مؤلفه‌های اثرگذار مهم در اخلاق حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی می‌باشد (۱۷). یکی دیگر از مولفه‌های مربوط به اخلاق حرفه‌ای معلمان که در مصاحبه‌ها به آن اشاره شد بعد سازمانی می‌باشد این یافته‌ها در راستای یافته‌های پژوهش‌های داخلی (۲۰ و ۲۱) می‌باشد. در بعد سازمانی می‌توان گفت که امروزه رعایت اخلاق حرفه‌ای در سازمان‌ها یک مزیت رقابتی محسوب می‌شود (۱۷) نتایج پژوهش‌ها در این بُعد نشان داد که می‌توان تمام مؤلفه‌های اخلاقی معلمان تربیت بدنی در این بُعد را در محورهای تعهد و تعامل خلاصه کرد این مهم تأکید بیشتر بر تعاملات درون سازمان‌های آموزشی و از طرفی توجه به تعهد حرفه‌ای معلمان و عوامل اثرگذار بر آن در سطوح مدیریتی میانه کلان نظام‌های آموزشی را می‌رساند با نگاهی تحلیلی به یافته‌ها می‌توان فهمید از جمله تازه‌ترین مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی توجه به توسعه حرفه‌ای می‌باشد که در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است. یکی دیگر از ابعاد و مولفه‌های مربوط به بعد اجتماعی می‌باشد، بُعد اجتماعی، احترام به ارزشهای فرهنگی درک بنیادی از تنوع فرهنگی از جمله شایستگی-های دست اندرکاران امر آموزش است یافته‌های پژوهش‌های مختلف در این بُعد را می‌توان در محورهای توجه به ارزش‌های اجتماعی و مناسبات اجتماعی معلمان خلاصه کرد. به عبارت ساده‌تر از این نتیجه می‌توان دریافت که احترام ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی (۲۲) از مؤلفه‌های اخلاقی معلمان است این مهم در سایه مناسبات اجتماعی

واژه نامه

1. Exercise	ورزش
2. Ethical crisis	بحرانهای اخلاقی
3. Social crisis	بحرانهای اجتماعی
4. Cultural crisis	بحرانهای فرهنگی
5. Economic crisis	بحرانهای اقتصادی
6. Political crisis	بحرانهای سیاسی
7. Unethical behaviors	رفتارهای غیراخلاقی
8. Professional ethics	اخلاق حرفه‌ای
9. Ethical issues	مسائل اخلاقی
10. Ethical values	ارزش‌های اخلاقی
11. Ethics in education	اخلاق در تدریس
12. Ethical freedom	آزادی اخلاقی
13. Intellectual independence	استقلال فکری
14. Reliability	قابلیت اعتماد
15. Ethical responsibility	مسئولیت‌های اخلاقی

معلم شکل می‌گیرد و در نهایت سبب بهبود منزلت اجتماعی معلمان می‌شود.

نتیجه گیری

رعایت اخلاق حرفه‌ای توسط معلمان تربیت بدنی تضمین کننده‌ی سلامت فرآیند یاددهی- یادگیری در حوزه ورزش و آموزش آن است و موجب افزایش تعهد پاسخگویی مدرسان نسبت به نیازهای فراگیران میشود چرا که معلمان در بهتر یا بدتر شدن ساختار اخلاقی جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنند، نقش مهمی دارند. معلمان باید یک الگو با رفتارشان برای جامعه خاصی که در آن زندگی میکنند، باشند. معلمان تربیت بدنی در راستای اثربخشی آموزشی باید دارای روش شناسی مناسب و طرح برنامه ریزی برای تدریس خود باشند. معلمان تربیت بدنی می‌بایست در فضای باز و صادقانه با دانش آموزان ارتباط برقرار نمایند و به ایجاد رابطه صمیمی همراه با احترام و رعایت شأن و مقام آنان تلاش کنند.

ملاحظه های اخلاقی

موضوعات اخلاقی همچون؛ سرقت ادبی، رضایت آگاهانه؛ محرمانه بودن، انتشار چندانکه و ... در پژوهش حاضر موردتوجه قرار گرفته‌اند.

References

- Neda'i T, Alavi K. Morals in sports with the attitude of fair game. Journal of Philosophical Theological Research, 2009; 10(2): 187-220. doi: [10.22091/pfk.2008.233](https://doi.org/10.22091/pfk.2008.233)
- Ghanbarpour O, Abbāsian H, Ārāste H, Nave Ebrāhim A. Designing the pattern of teachers' professional ethics: A mixed methods study. Educational Innovations, 2019; 18(1): 33-60. doi: [10.22034/jei.2019.88538](https://doi.org/10.22034/jei.2019.88538)
- Jamalo R. Teacher's professional ethics according to Quran and Sunnah. [M.A. thesis]. Farhangian University, Iran. 2018. (In Persian).
- Kheiri A. Analyzing levels of sports ethics, personality and goal orientation of student athletes: presenting causal models. [Ph.D. thesis]. Payam-e-Noor University, Tehran, Iran. 2011. (In Persian).
- Ardalan M, Azizi A. Relationship between organizational health and professional ethics of teachers: mediating role of person -organization fit. Ethics in Science and Technology, 2020; 15 (1) :79-85. (In Persian). Dor: [20.1001.1.22517634.1399.15.1.11.7](https://doi.org/10.1001.1.22517634.1399.15.1.11.7)
- Motalebifard A, Naveebraheem A, Mohsenzadeh F. Recognizing professional and ethical indicators in education. Ethics in Science and Technology, 2012; 6 (4) :9-17. (In Persian). Dor: [20.1001.1.22517634.1390.6.4.2.1](https://doi.org/10.1001.1.22517634.1390.6.4.2.1)
- Cremin T, Arthur J. (2006). Learning to teach in the primary school. 1st ed. USA: Routledge. 2006
- Rahimian M, Tardelan M. Investigating the relationship between organizational culture and professional ethics of elementary school teachers in Hamedan city in the academic year of 2017-2018. 1st National Humanities and Development Conference, Shiraz, Payam Noor University, Center for Development of Modern Education in Iran. 2019. (In Persian).
- Al-Hothali HM. Ethics of the Teaching Profession among Secondary School Teachers from School Leaders Perspective in Riyadh. International Education Studies, 2018; 11 (9): 47-63. Doi: [10.5539/ies.v11n9p47](https://doi.org/10.5539/ies.v11n9p47)
- Semradova I, Hubackova S. Teacher responsibility in distance education. Procedia -Social and Behavioral Sciences, 2016; 217: 544-550. Doi: [10.1186/s10033-021-00631-x](https://doi.org/10.1186/s10033-021-00631-x)
- Salimi M. Providing professional ethics development model for sport organizations. Ethics in Science and Technology, 2017; 12 (1) :49-61. Dor: [20.1001.1.22517634.1396.12.1.8.3](https://doi.org/10.1001.1.22517634.1396.12.1.8.3)
- Mousavi F, Vashni A, Heidari F, Mohammadi N, Soleimani F, Gheisarzadeh M. Professional ethics of educational principals. Ethics in Science and Technology, 2017; 11 (4) :58-65. (In Persian). Dor: [20.1001.1.22517634.1395.11.4.10.4](https://doi.org/10.1001.1.22517634.1395.11.4.10.4)
- Badle A, Saki R. The opinions of student teachers of Farhangian University about educational ethics in scientific environments. Journal of Bioethics, 2018; 8(27): 7-18. (In Persian).
- Mirkamali SM, Hajkhozeime M. Design patterns the professional ethics of elementary school teachers: case study of government boys' primary school teachers in Tehran. Educational and Scholastic studies, 2016; 5(1): 9-30. (In persian). Dor: [20.1001.1.2423494.1395.5.1.1.1](https://doi.org/10.1001.1.2423494.1395.5.1.1.1)
- Shapira - Lishchinsky O. The implicit meaning of TIMSS: Exploring ethics in teachers' practice. Teaching and Teacher Education, 2019; 79 (1): 188 -197. Doi: [10.1016/j.tate.2008.09.013](https://doi.org/10.1016/j.tate.2008.09.013)
- Zhaolin J. Teacher conduct: a survey on professional ethics among chinese kindergarten teachers. International Journal of Learning, Teaching and Educational Research,

- 2017; 16 (9): 98-113. <https://doi.org/10.26803/ijlter.16.9.8>
17. Mohammad Davoodi A, Bahadori S. determining affecting factors on efficiency of professional ethics from the viewpoint of teachers of Qom province. Journal of New Approaches in Educational Administration, 2017; 8(31): 165-186. (In Persian). Dor: [20.1001.1.20086369.1396.8.31.8.6](https://doi.org/10.1001.1.20086369.1396.8.31.8.6)
 18. Sobhani Nejad M, Najafi H, Jafari Harandi R, Farmahini Farahani M. Teaching professional ethics components from the viewpoint of students Qom University of Medical Sciences. Educ Strategy Med Sci. 2015; 7 (6): 399-403. (In persian).
 19. Boon H, Maxwell B. Ethics education in australian preservice teacher programs: a hidden imperative? Australian Journal of Teacher Education, 2016; 41 (5): 1-20. <https://doi.org/10.14221/ajte.2016v41n5.1>
 20. Rissanen I, Kuusisto E, Hanhimäki E, Tirri K. The implications of teachers' implicit theories for moral education: A case study from Finland. Journal of Moral Education, 2018; 47 (1): 63-77. Doi: [10.1080/03057240.2017.1374244](https://doi.org/10.1080/03057240.2017.1374244)
 21. Shayestefard R, Gholami A. Professional ethics of teaching & the appropriate attitude in educating students. Quarterly Scientific Journal of Applied Ethics Studies, 2020; 16(38): 85-112. doi: [10.22081/jare.2020.58675.1553](https://doi.org/10.22081/jare.2020.58675.1553)
 22. Chapman A, Forster D, Buchanan R. The moral imagination in pre-service teachers' ethical reasoning. Australian Journal of Teacher Education, 2013; 38 (5): 131-143. Doi: [10.14221/ajte.2013v38n5.8](https://doi.org/10.14221/ajte.2013v38n5.8)